

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTINI PEDAGOGIK FAOLIYATINI BOSHQARISH

Nozimjonova Xojiya Mo'minjon qizi

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti

Maktabgacha ta'lif fakulteti "Maktabgacha ta'lif

psixologiyasi va pedagogikasi" yo'nalishining 4 kurs talabasi

Maktabgacha ta'lif tashkilotini pedagogik faoliyatini boshqarish — bu ta'lif jarayonini samarali tashkil etish, pedagogik kadrlarni boshqarish va bolalarning intellektual, axloqiy, jismoniy va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlashga yo'naltirilgan boshqaruv faoliyatidir. Maktabgacha ta'lif tashkilotlarining pedagogik faoliyatini boshqarish quyidagi asosiy yo'nalishlarda amalga oshiriladi:

1. Strategik boshqaruv: Ushbu bosqichda ta'lif muassasasining uzoq muddatli maqsadlari va rivojlanish strategiyalari belgilanadi. Boshqaruv rahbarlari umumiy rivojlanish yo'nalishlarini aniqlab, ta'lif-tarbiya sifatini oshirishga qaratilgan qarorlar qabul qiladilar.
2. Tashkiliy boshqaruv: Bu bosqichda ta'lif jarayonining rejalshtirilishi, o'quv dasturlarining ishlab chiqilishi va jamoaning faoliyati muvofiqlashtiriladi. Tashkilot rahbarlari pedagogik xodimlar ishini taqsimlab, nazorat va baholash jarayonlarini tashkil etadilar.
3. Ta'lif-tarbiya jarayonini boshqarish: Ushbu yo'nalish pedagogik jarayonni bevosita rejalshtirish, darslarni tashkil etish, bolalarining rivojlanishini kuzatish va baholashni o'z ichiga oladi. Bu jarayon tarbiyachilar va o'qituvchilar faoliyatining muvofiqlashtirilishini talab qiladi.
4. Resurslarni boshqarish: Maktabgacha ta'lif tashkilotlarining moddiy-texnik bazasi, kadrlar salohiyati va moliyaviy resurslari samarali boshqarilishi lozim. Bu moliyalashtirish manbalarini belgilash va ularni ta'lif jarayoniga yo'naltirish orqali amalga oshiriladi.

5. Nazorat va baholash: Pedagogik jarayonni muntazam nazorat qilish va baholash ta’lim-tarbiya sifatini oshirishga yordam beradi. Bu yo‘nalish ta’lim muassasasining ichki va tashqi audit jarayonlarini o‘z ichiga oladi.

Boshqaruv jarayoni quyidagi asosiy yo‘nalishlarni o‘z ichiga oladi:

1. Rejalshtirish:

O‘quv rejalarini va dasturlarni ishlab chiqish.

O‘quv yili rejalarini tuzish.

Ta’lim jarayonining strategik maqsad va vazifalarini belgilash.

2. Tashkil etish:

O‘quv-tarbiya jarayonini to‘g‘ri tashkil qilish.

Tarbiyachilar va yordamchi xodimlarning ishini muvofiqlashtirish.

Zarur moddiy-texnik bazani ta’minlash.

3. Nazorat qilish va baholash:

Pedagogik jarayon monitoringi.

Tarbiyachilar faoliyatini baholash va tahlil qilish.

O‘quv jarayoni samaradorligini baholash va hisobtlarni tuzish.

4. Rahbarlik va boshqaruv qarorlari qabul qilish:

Kadrlarni tanlash va rivojlantirish.

Yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish.

Tarbiyachilar va ota-onalar bilan muloqot qilish.

5. Motivatsiya va rivojlantirish:

Xodimlarni rag‘batlantirish tizimini yaratish.

Malaka oshirish va pedagoglarni qayta tayyorlash.

Innovatsion loyihalarni qo‘llab-quvvatlash.

Boshqaruvning Asosiy Printsiplari:

Bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olish.

Hamkorlik va jamoaviy ish.

Ilmiy yondashuv va tahliliy fikrlash.

Qonuniylik va shaffoflik.

Ushbu jarayonlarni to‘g‘ri boshqarish mактабгача та’лим ташкilotining ta’lim-tarbiyaviy samaradorligini oshiradi va bolalarning har tomonlama rivojlanishiga zamin yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Nigmatova M.M. “Maktabgacha ta’limda boshqaruв menejmenti”. Metodik qo’llanma. 2021 у.
2. Qoraboyeva Z.T. “Maktabgacha ta’limda menejmenti”. 2022.
3. Choriyeva, D. (2022). TARBIYACHINING PEDAGOGIK MAHORATINI OSHIRISHDA PEDAGOGIK TEXNIKANING ROLI. Zamonaviy dunyoda pedagogika va psixologiya: Nazariy va amaliy izlanishlar, 1(24), 101-103.
4. Чориева, Д. А. (2019). Педагогическая диагностика в условиях дошкольного образования. Актуальные проблемы современного образования: опыт и инновации, 86.
- 5.Чориева, Д. А. (2021). МЕТОДЫ И ПРИЕМЫ РАБОТЫ С АГРЕССИВНЫМИ ДЕТЬМИ. In Человек в современном мире: пространство и возможности для личностного роста (pp. 152-161).
- 6.Чориева, Д. А. (2022). ПЕДАГОГИК-ПСИХОЛОГИК ДИАГНОСТИКА ФАОЛИЯТИ БИЛАН ШУФУЛЛАНУВЧИ ШАХСГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБЛАР: <https://doi.org/10.53885/edinres.2022.9.09.014> Чориева Дурдона Анваровна Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети Мактабгача таълим факультети Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси кафедраси педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), в. б. доценти. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (9), 99-102.
7. Chorieva, D. A. BO‘LAJAK TARBIYACHILARNING KASBIY MAHORATLARINI OSHIRISH YO‘LLARI. O‘ZBEKİSTON RESPUBLİKASI OLİY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI NIZOMIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI, 385.

8. Anvarovna, C. D. (2024). MANAGEMENT OF INNOVATIVE PROCESSES IN PRESCHOOL EDUCATION. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 37(6), 58-62.
9. Anvarovna, C. D. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMDA PEDAGOGIK DIAGNOSTIKA VA KORREKSIYALASHNING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 37(6), 48-53.
10. Anvarovna, C. D. (2024). TA'LIM-TARBIYA JARAYONIDA INNOVATION PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK DIAGNOSTIK SAMARALI METODLARDAN FOYDALANISH. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 37(6), 54-57.
11. Choriyeva, D., & Ahmadova, S. (2023). Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ertaklarning ahamiyati. Maktabgacha va maktab ta'limi jurnali, 1(2-3).
12. Durdona, C. (2023, December). KREATIVLIK ORQALI BOLALARING QOBILYATLARINI OSHIRISH. In "Conference on Universal Science Research 2023" (Vol. 1, No. 12, pp. 302-305).
13. Durdona, C. (2023). BOLALARDA KREATIVLIK QOBILYATINI RIVOJLANTIRISH. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 1(5), 265-270.
14. Choriyeva, D. (2023). OILA VA MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMIDA AMALGA OSHIRILADIGAN IJTIMOIY VAZIFALAR. Talqin va tadqiqotlar, 1(32).